

Na osnovu čl. 20. t.5 i t.6. Statuta Poslovnog udruženja za unapređenje konkurentnosti metalnog sektora Vojvodine - „Vojvodina Metal Cluster-VMC“ , Skupština VMC na svojoj 5. Redovnoj sednici održanoj 27.05.2016. godine u Beški , donosi Odluku da usvaja

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O RADU VMC-a za 2015.godinu

Izveštaj o radu „Vojvodina Metal Cluster-VMC“ za 2015. godinu izrađen je na osnovu Strategije razvoja VMC klastera 2011-2020, Programa VMC za 2015.godinu i Finansijskog plana VMC za 2015. godinu koji je usvojila Skupština VMC na 4. redovnoj sednici održanoj 17.04.2015. godine u Novom Sadu. Izveštaj o radu sadrži podatke za godinu u kojoj se podnosi izveštaj i komentare u odnosu na početnu - 2011. godinu.

Predlog Godišnjeg izveštaja izradio je Menadžer VMC-a, a razmatrao i usvojio UO VMC na svojoj 8. Redovnoj sednici održanoj 27.05.2016. godine u Beški. U razmatranju su učestvovali članovi predsedništva Skupštine klastera, članovi Saveta klastera i članovi NO klastera.

UVOD

Vojvodina Metal Cluster-VMC, kao poslovno udruženje za unapređenje konkurentnosti metalnog sektora Vojvodine, osnovano je u Temerinu 21.10.2011.godine, kao jedan od ključnih rezultata istoimenog projekta koji je realizovan uz finansijsku podršku EU (kroz program RSEDP2) i Vlade AP Vojvodine. Nakon završetka Projekta (28.05.2013. godine) klaster se potpuno organizaciono i finansijski osamostalio i nastavio svoj samostalan život i rad.

Udruženje je registrovano Rešenjem Agencije za privredne registre br. BY 30707/2011 od 08.02.2012. godine i upisano u Registar udruženja sa sledećim podacima:

- skraćeni naziv: VMC
- naziv engleski: „Vojvodina Metal Cluster“ Temerin
- sedište i adresa: Novosadska 322, Temerin, Srbija
- Matični broj: 28072961
- PIB : 107434774
- datum osnivanja: 21.10.2011.
- datum Statuta: 21.10.2011.
- delatnost : 9411 – Delatnosti poslovnih udruženja i udruženja poslodavaca
- zastupnik: Zoran Pekez

Vojvodina Metal Klaster predstavlja savremeni model poslovnog povezivanja zasnovan na principima:

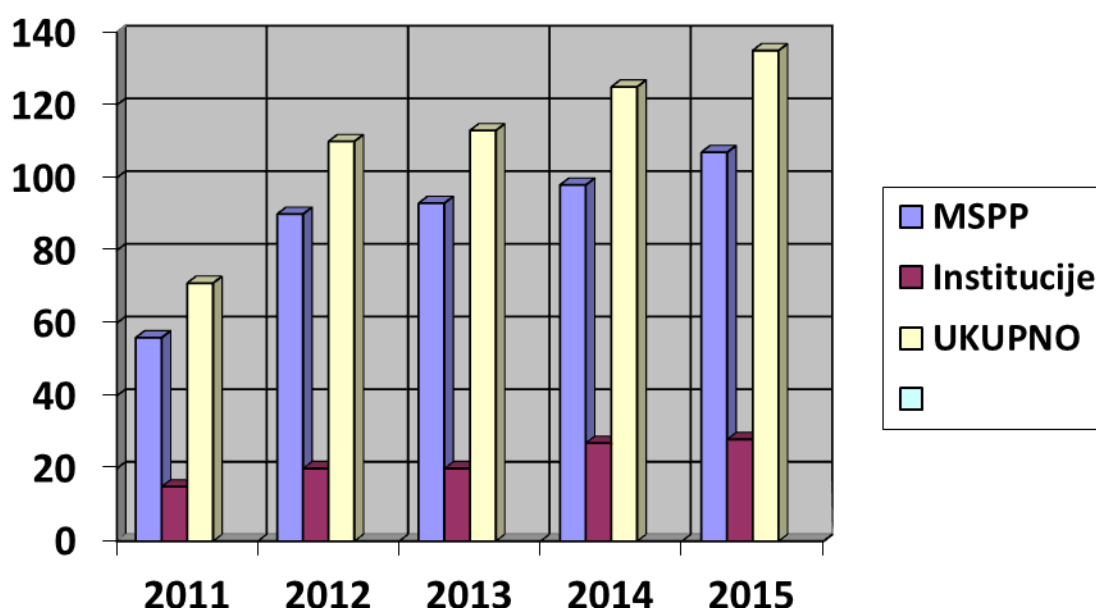
- Poštovanja integriteta svih učesnika i

- Postojanja interesa svih učesnika ostvarenih kroz zajedničko delovanje.

Poslovno udruženje Vojvodina Metal Klaster radi na povećanju konkurentnosti metalnog sektora Vojvodine/Srbije, kroz: unapredjenje institucionalnih kapaciteta KLASTERA u pružanju usluga u oblasti tehnoloških inovacija, standardizacije i sertifikacije kvaliteta, obuka zaposlenih, u marketingu, internacionalizaciji i usvajanju evropskih i svetskih standarda i normi u poslovanju.

Članstvo klastera:

Od osnivanja 21.10.2011. pa zaključno sa 31.12.2015. broj članova narastao je skoro duplo – za 64 ili 90%.

slika 1. – Kretanje broja članova VMC

Tabela A: Kretanje broja članova klastera od osnivanja do 31.12.2015.

	Osnivanje 21.10.2011.	31.12.2011.	31.12.2012.	31.12.2013.	31.12.2014.	31.12.2015.
MSPP	56	69	90	93	98	107
INSTITUCIJE PODRŠKE	15	15	20	20	27	28
UKUPAN BROJ	71	84	110	113	125	135

U momentu osnivanja imali smo 71 osnivača (56 MSPP + 15 institucija za podršku), a na kraju 2015. godine imamo 135 članova (107 +28).

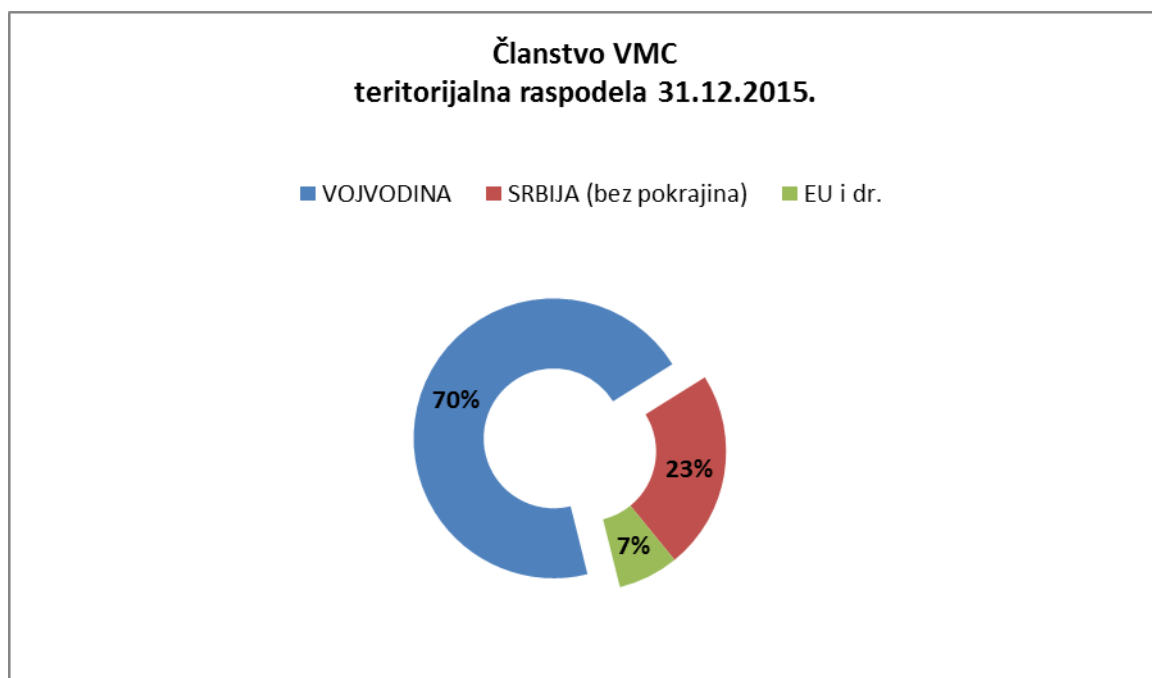
Interesovanje za članstvo i zajednički rad koje su iskazale kompanije i MSPP metalnog sektora (i onih koji su u tom lancu vrednosti) sa teritorije čitave Republike Srbije i zemalja EU neposredno je doveo do širenja VMC-a sa teritorije AP Vojvodine na teritoriju Republike Srbije.

U istom periodu članstvo u klasteru napustilo je 21 MSPP.

Osnovni razlozi napuštanja članstva: promena vlasnika i/ili vlasničke strukture, stečaj ili likvidacija, nemogućnost izmirivanja članarine i ne postojanje interesa za članstvo „jer ne vide konkretne koristi za sebe“.

VMC je otvoreno nestranačko strukovno udruženje interesno povezanih kompanija i institucija. Članstvo je slobodno, na bazi poslovnog interesa i zbog toga je fluktuacija članstva prirodna i očekivana.

slika 2.

U momentu osnivanja najveći broj naših članova bio je sa teritorije AP Vojvodine (96%), što je u osnovi bio rezultat i posledica realizacije projekta „Vojvodina Metal Cluster-VMC“ koji je kroz program RSEDP2 finansirala EU.

Kroz protekle 4 godine uporedo sa povećanjem broja menjala se i struktura teritorijalne zastupljenosti u odnosu na teritoriju Republike Srbije-prema slici 2.

Na ovaj način VMC stvara pretpostavke da jednoga dana preraste u srpski metalni ili industrijski klaster.

Na dan 31.12.2015. godine:

U preduzećima članovima VMC radi više od 7100 zaposlenih, ostvareni ukupni prihod je veći od 510 miliona EUR i ostvaren izvoz od preko 132 miliona EUR.

Broj zaposlenih, ukupan prihod i ukupan izvoz svake godine permanentno rastu kao rezultat tri ključna faktora: 1) povećanje broja članova u VMC, 2) promena strukture- članovi klastera postaju velika i konkurentna preduzeća i 3) njihovi pozitivni poslovni rezultati koji doprinose ukupnim rezultatima klastera kao udruženja.

Dakle, za protekle 4 godine kroz članstvo klastera prošlo je ukupno 156 kompanija/MSP. Godine svetske ekonomske krize i otežani uslovi poslovanja doveli su do nestanka sa tržišta 9 kompanija/MSPP koji su bili članovi klastera, što čini 5,8 % od ukupnog broja naših članova (stečaj, likvidacija, gašenje i sl).

Navedeni pokazatelji nedvosmisleno potvrđuju da je VMC permanentno aktivno radio i rastao doprinoseći rastu konkurentnosti, izvozu i zapošljavanju kompanija/MSPP koji su članovi VMC, ali i ukupnom rezultatu i rastu konkurentnosti metalnog sektora u Srbiji. Potvrđena je važnost i poslovni interes udruživanja kompanija/MSPP i zajedničkog rada u formi klastera kroz značajne stope rasta ukupnog prihoda, zaposlenosti i izvoza kao i kroz relativno mali broj onih članova klastera koji ne mogu izdržati tržišnu utakmicu i nestaju- svega 5,8%.

Osnov za izradu Plana rada i Finansijskog plana za 2015. godinu bila su usvojena dokumenta VMC:

1. Strategije razvoja VMC klastera 2011-2020.
2. Plan PR i Marketinga VMC
3. Odluka o članarini
4. Godišnji izveštaj o radu i Finansijski izveštaj za 2014. godinu

Godišnji Plana rada i Finansijski plan za 2014. godinu usvojeni su na 3. redovnoj Skupštini klastera koja je održana u Novom Sadu 28.02.2014. godine, tako da ovaj Izveštaj pruža informacije o stepenu i kvalitetu realizacije navedenih planova.

Menadžment

Angažman pojedinaca, posebno predstavnika firmi i institucija koji su članovi klastera, u aktivnostima klastera počiva na principu dobrovoljnosti i volonterskog rada. Izabrana lica na funkcije u okviru organa i tela klastera rade dobrovoljno, volonterski i bez bilo kakve finansijske nadoknade (Skupština, UO, NO, Savet).

Tim za upravljanje klasterom treba da je profesionalno angažovan, da su ljudi zaposleni na puno radno vreme sa zadatkom upravljanja i administriranja aktivnosti klastera. Minimalni profesionalni tim za upravljanje klasterom trebalo bi da čine 3 zaposlena i to:

- Menadžer klastera
- 1 stručni saradnik
- 1 administrativno-tehnički saradnik

Naknada zaposlenima može biti plaćena samo iz redovnih prihoda klastera (članarina, novi projekti, edukacije, izdavačka delatnost i sl.).

Od 01.06.2013. zaposlen je 1 radnik na puno radno vreme (obavlja sve stručne i administrativne poslove za potrebe klastera) i predstavlja pomoć i asistenciju Menadžeru klastera, koji nije zaposlen u klasteru.

U toku 2015. za vreme trajanja projekata USAID i SIPPO bilo je angažovano po Ugovoru o delu 4 lica.

Oprema

Na dan 31.12.2015. klaster raspolaže zajedničkom IT opremom, kancelarijskim nameštajem, ploterom, Robot integrisanim sistemom, Koordinatnim stolom sa plazma rezanje, radioničkom opremom, automobilom, softwerima u ukupnoj vrednosti: 32,965,000 dinara din. što čini 270.205,00 eura po srednjem kursu eura (122,00 dinara/1 EUR).

Najveći deo osnovnih sredstva su nabavljena kroz projekat EU još 2012/2013 godine. Tokom 2015. kroz projekat „Innovative Cluster-Wide Product“ koji je podržao

USAID-SLDP uvećana je vrednost osnovnih sredstava za 3.623.260 dinara ili 30.194 EUR (Koordinatni sto 3x1,5 m sa plazma sečenjem, CRM softwer i zajednički proizvod klastera-platforma za komunalne kontejnere).

Prostor

Klaster nema svoj poslovni prostor.

Obezbeđenje prostora za rad klastera izvršeno je na sledeći način:

- Ugovorom sa JKP Temerin na lokaciji Novosadska bb – VMC, o dugoročnom zakupu (300 m2). Na navedenoj lokaciji postoji: 1 kancelarija, 1 učionica, 1 radionica, 1 magacin i 1 sanitarni blok. Prostor je namenjen za smeštaj VMC Edukativnog centra.
- Ugovor o zakupu sa preduzetnikom Đurđević Draganom iz Temerina, na adresi Novosadska 322, uz obavezu plaćanja tekućih troškova režije (PTT, struja,gas, internet, komunalni troškovi). Kancelarija, kafe kuhinja i sanitarni čvor, 65 m2. Namena prostora je smeštaj i rad VMC Centra za podršku MSP i Kancelarije VMC.
- Zakup prostora u Beogradu, Cara Lazara 5-7. Prostor namenjen za rad VMC Centra za razvojne projekte.
- Prostor na FTN Novi Sad, namenjen za rad VMC Centra za inovacije i transfer tehnologija.

Aktivnosti VMC-a

Četvrtu godinu samostalnog rada uz finansijsku pomoć projekta USAID-a, Pokrajinskih sekretarijata AP Vojvodine, NARR, SIPPO programa i plaćene članarine, članice klastera i menadžment klastera iskoristile su za :

- organizaciono struktuiranje i širenje klastera;
- uspostavljanje međusobnog poverenja i profesionalnih standarda rada i komunikacije;
- aktivno pružanje pomoći i podrške, međunarodnih kontakata;
- internacionalizaciji za članice klastera kako bi povećale ukupan prihod i povećale izvoz kao i očuvanju postojećih i otvaranju novih radnih mesta;
- razvijanjem usluga klastera koje su doprinele razvoju konkurentnosti na globalnom tržištu;
- razvijanju novih i usavršavanju postojećih kapaciteta i instrumenata;
- razvoj poslovne infrastrukture u funkciji efikasnog i permanentnog pružanja

usluga

(CRM softver);

- za pripremu novih projekata;
- za pripremu i razvoj zajedničkog proizvoda klastera;
- obezbeđenje prostornih i kadrovskih pretpostavki za ostvarivanje osnovnih ciljeva klastera;
- razvoj i definisanje usluga koje će klaster pružati firmama članicama (ali i na slobodnom tržištu).

Usluge klastera

U 2015. godini klaster je svojim članovima pružao sledeće usluge :

- poslovno povezivanje preduzeća članica klastera međusobno i sa preduzećima i institucijama koje su van klastera (u zemlji i inostranstvu),
- razvoj novog zajedničkog proizvoda klastera
- podrška kod sklapanja poslovnih ugovora,
- usluge obuke, edukacije, konsaltinga u zavisnosti od potreba članova,
- logističke, informacione, tehničko-tehnološke i pravne usluge,
- usluge primena IT tehnologija u poslovanju
- PR i marketing,
- internacionalizacija i objedinjeni nastup na stranim tržištima
- formiranja i vođenja baza podataka neophodnih članicama
- lobiranje i zastupanje

Politika cena

U 2015. godini VMC je naplaćivao usluge vršene prema članovima klastera po ceni koštanja i izvršene usluge prema trećim licima po važećim tržišnim cenama.

Dugoročna strategija VMC je da članicama klastera ponudi usluge čije će cene biti niže od tržišnih cena i kao takve stimulatívne za članice klastera.

To se pre svega odnosi na cene iznajmljivanja prostora, mašina i opreme.

Strateško opredeljenje i cilj klastera je da profit ostvaruju članice klastera, a ne klaster kao udruženje. Na taj način, u suštini, klaster će prevashodno delovati na upošljavanje slobodnih kapaciteta kod firmi članica klastera.

Isto tako, klaster će nastojati da za svoje članice obezbedi da ostale usluge (konsaltinga, marketinga, PR, kreiranja i ažuriranja sajta, uvođenje standarda i dr.) budu pod povoljnijim uslovima od važećih tržišnih.

Posmatrajući poteškoće oko naplativosti članarine, potrebe i kvalitet aktivnog uključivanja pojedinih članova klastera u rad udruženja u narednom periodu neophodno je uraditi postupak diverzifikovanja članstva prema uslugama i članarini.

KLJUČNI REZULTI VMC u 2015. godini.

(podaci su dati u odnosu na stanje 31.12.2014)

- Broj zaposlenih u kompanijama članovima VMC povećan za 9,2% (sa 6500 na 7100)
- Ukupan prihod povećan za 27,5% (sa 400 na 510 milona EUR)
- Izvoz povećan za 29,4% (sa 102 na 132 milona EUR)
- Broj izvoznih poslova ostvarenih kroz članstvo u klasteru povećanja 55,5% (sa 9 na 14)
- Broj komercijalnih ugovora između kompanija članica klastera povećan za 36% (sa 58 na 79)
- realizovana 3 projekta (SIPPO, USAID, NARR, PS za privredu) i aplicirano sa 8 projekata (HORIZON2020 i COSME) u međunarodnom partnerstvu sa 46 partnera iz 12 zemalja
- Broj obezbeđenih inostranih kontakata putem CRM VMC softvera za dostavljanje komercijalnih ponuda povećan za 12,5% (sa 867 na 976)
- u 2015. kao korisnici CRM VMC softvera pojavilo se 98 novih korisnika, primljena su 52 konkretna zahteva iz inostranstva, kompanije članovi VMC dale su 18 ponuda na konkretne zahteve
- učešće na 9 međunarodnih stručnih i poslovnih susreta (UAE, Nemačka, Bosna i Hercegovina, Hrvatska i Srbija)
- Učešće na međunarodnim konferencijama klastera (Danska, BiH)
- Učešće na sajmovima u Celju (Slovenija) sa 12 članova VMC, Beogradu i Novom Sadu
- Učešće na 6 poslovnih B2B susreta (Nemačka, Češka, Italija, Srbija)
- Učešće i/ili organizacija 9 edukacija
- 294 dostavljene poslovne informacije članovima klastera
- poseta menadžmenta klastera i konsultanata USAID u 55 MSPP članova klastera
- Poseta 10 članova VMC Impuls centru u Kraljevu i JOHNSON CONTROLS u Kragujevcu
- redovna edukacija menadžmenta klaster (seminar iz knjigovodstva i računovodstva za 2 osobe/6 meseci)

Članstvo u međunarodnim i domaćim asocijacijama:

- European cluster collaboration platform
- EEN mreža (Evropska preduzetnička mreža)
- Savet za klastere PKS
- ASKA (Asocijacija srpskih klastera)
- SBC (Srpski poslovni savet), UAE
- Asocijacija za razvoj konkurentnosti – Klasteri Vojvodine

Nagrade i priznanja:

VMC je nosilac sledećih međunarodnih i domaćih priznanja:

1. **Nagrada evropske projektne asocijacije za najbolje realizovani projekta u IPA 2013**
2. **Nagrada „Kapetan Miša Anastasijević“ za doprinos izgradnji privrednog ambijenta**
3. **Priznanje „Lider konkurentnosti i održivog razvoja“**
4. **Posедује ISO standard**
5. **Nosilac je “Bronze label”** „(akreditovane i dobijene od Evropskog sekretarijata za analizu klastera)

Menadžer VMC klastera

Zoran B. Pekez

Predsednik Skupštine VMC

Dipl.ing. Ljubiša Radenović

Na osnovu čl. 22. st.4. Zakona o udruženjima (Sl.glasnik R.Srbije br.51/2009 i 99/2011), kao i čl. 20. t.5. Statuta "Vojvodina Metal Cluster-VMC", Skupština VMC na svojoj 5. redovnoj sednici održanoj u Beški 27.05. 2015. godine, donosi Odluku da usvaja sledeći:

FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

Poslovnog udruženja za unapređenje konkurentnosti metalskog sektora
"Vojvodina Metal Klaster- VMC"
za **2015.** godinu

UVOD

Osnov za izradu Finansijskog izveštaja nalazi se u Zakonu o udruženjima, Statutu VMC i Godišnjem programu rada VMC za 2015. godinu.

2015. godina je **četvrta** godina samostalnog poslovanja Vojvodina Metal Cluster-a kao poslovnog udruženja. Izvori sredstava u 2015. godini su bili : novi projekti , članarine, prihodi od usluga klastera, i sl.

PRIHODI

Planirani prihodi za 2015. godini bili su : 19.601.450 dinara (bez prenetih sredstava iz prethodne godine), prema sledećoj strukturi:

- 2.352.000 dinara, sredstva iz članarina ,
- 16.049.450 dinara, sredstva iz novih projekata i
- 1.200.000 dinara, sredstva od iznajmljivanja opreme i pružanja usluga

Kao najznačajniji deo prihoda planirani su prihodi iz realizacije novih projekata (81,9%) i sredstva od članarina (12,0 %).

Ostvareni prihodi (fakturisana realizacija) u 2015. godini prema sledećoj strukturi:

rsd

Izvor prihoda	Planirano	Ostvareno	% ostvarenja plana
1. Sredstva iz realizacije novih projekata	16.049.450	7.409.000	46,2
2. Članarine	2.352.000	1.987.000	84,5
3. Usluge klastera	1.200.000	490.000	40,8
4. Ostali prihodi	-	398.000	-
POSLOVNI PRIHOD 2015. :	19.601.450	10.284.000	52,5

ZAKLJUČAK:

Fakturisani prihod u 2015. godini je **10.284.000 dinara** . Od ukupno fakturiranih prihoda u 2015. godini naplaćeno je 9.216.875 dinara.

Najznačajniji izvor prihoda VMC-a ostvaren je kroz realizaciju projekata 72 % .

Članarina fakturisana je 1.987.000 dinara, a naplaćena je 963.321 dinar.

Kao deo finansiranja VMC, naplaćena članarina u poslovnom prihodu čini 9,4

ČLANARINA:

a/ upotreba sredstava od naplaćene članarine u 2015

Sredstva naplaćena kroz članarinu za 2015. god. (963.321,00) utrošena su za sledeće namene:

- Zakup prostora (delimično) 400.000 dinara
- Zarade zaposlenog (delimično) 300.000 dinara
- Materijalne troškove (delimično) 263.321 dinara (PTT, telefon, internet, knjigovodstvo, www-site i ostali troškovi).

b/ problem naplate članarine i finansiranja aktivnosti klastera

Članarina u Vojvodina Metal Cluster-u je od 2013. godine 2.000 dinara mesečno.

Od 01.01. 2013. do 31.12.2015. godine po osnovu članarine ukupno je fakturisano 9.536.000 dinara, a naplaćeno 3.530.732 dinara (37%).

Dugovanja članova klastera po osnovu članarina na kraju 2015. godine iznose 6.005.268 dinara.

Navedena nenaplaćena potraživanja po osnovu članarine predstavljaju **ozbiljan** problem u funkcionisanju klastera i dovode godišnje bilanse u negativno poslovanje.

Prvobitna članarina prema Odluci o članarini usvojenoj na 1. Skupštini VMC iz 2012. godine bila je 5000 dinara mesečno. Zbog otežanih uslova poslovanja u privredi, ograničene mogućnosti naplate članarine i zbog "čišćenja" bilansa klastera kao poslovnog udruženja na 3. Skupštini klastera iz 2014. godine doneli smo odluku da smanjimo članarinu i od tada je članarina 2000 dinara mesečno i primenjuje se retroaktivno od 01.01.2013. godine.

Na osnovu te odluke izvršen je otpis potraživanja klastera od kompanija članica zaključno sa 31.12.2013. godine u iznosu od 2.187.000 dinara. Računajući tada otpisana potraživanja i od tada fakturisana (po 2000 dinara mesečno), a još ne naplaćena potraživanja negativan bilans po osnovu članarina na dan 31.12.2015. godine iznosi 8.192.268 dinara, dakle jedan godišnji budžet našeg udruženja- klastera.

Naplata članarine predstavlja ozbiljnu poteškoću kako u finansiranju rada udruženja VMC tako i u bilansima (završnim računima) za svaku poslovnu godinu .

Za ovaj problem moramo pronaći rešenje u narednom periodu.

Izvršenje rashoda 2015. godine

(rsd)

R.br.	Vrsta rashoda	PLAN	REALIZOVANO	% ostvarenja
1.	Zakup posl.prostora	900.000	775.703	86,19
2.	Bruto zarada zaposlenih u VMC	3.150.000	2.656.668	84,34
3.	Materijalni troškovi	6.000.000	4.523.179	75,39
4.	Program edukacije	300.000	-	-
5.	Interaktivna mapa	195.000	Realizovano iz projekta Wide product	100
6.	Koordinatni sto	1.704.000	Realizovano iz projekta Wide product	100
7.	Razvoj zajedničkog proizvoda	2.970.000	Realizovano iz projekta Wide product i delom iz troškova prikazanim u stavci 3.	100
8.	Program za Pripravnike i novo Zapošljavanje	200.000	-	-
9.	Katalog članova, Katalog Usluga	200.000	75.936	37,97
10.	Baze podataka (kompanije, proizvodi, tehnologije, stručnjaci)	300.000	-	-
11.	Program edukacija menadžmenta VMC	300.000	70.900	23,63
12.	Troškovi funkcionisanja organa i tela VMC	100.000	Realizovnao u delu troškova iz stavke 3.	.
13.	VMC –Biznis barometar	100.000	-	-
14.	VMC BIZNIS KLUB	300.000	Realizovnao u delu troškova iz stavke 3	.
15.	C2C	200.000	198.000	99,00
16.	B2B	700.000	698.500	99,79

17.	Sajmovi	300.000	186.536	62,18
18.	www.vmc.rs	200.000	170.144	85,07
19.	Promo filmovi članica	500.000	-	-
20.	Troškovi izrade novih projekata	500.000	-	-
21.	Troškovi kofinansiranja projekata -Troškovi razvoja zajedničkog proizvoda klastera i drugi troškovi	3.081.000	464.434	-
22.	Ostali rashodi (negativne kursne razlike i sl.9	—	24.000	
UKUPNO:		22.200.000 *	9.844.000	44,34

* planirani prihod od 22.200.000 uključio je i prenetu sredstva iz 2014. godine od 2.598.550 dinara.

U poslovnoj 2015. godini ostvareni su poslovni rashodi u iznosu od 9.844.000 dinara.

U strukturi troškova najznačajni su : troškovi pružanja usluga članovima klastera, materijalni troškovi, bruto zarade zaposlenih i zakup poslovnog prostora.

ZAKLJUČAK

Poslovno udruženje za unapređenje konkurentnosti metalnog sektora "Vojvodina Metal Cluster-VMC" poslovnu 2015. godinu završilo je pozitivno, sa viškom prihoda u odnosu na rashode za 440.000 dinara.

Fakturisani prihodi : 10.284.000 dinara.

Ostvareni rashodi : 9.844.000 dinara.

Razlika prihoda nad rashodima: 440.000 dinara

Menadžer klastera

Zoran Pekez

Predsednik Skupštine

Dipl.ing. Radenović Ljubiša